

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,
'ज्ञानतीर्थ' विष्णुपूरी, नांदेड - ४३१ ६०६

जा.क्र.वि.क./रॅगिंग/निय/परि/२०१५-१६/१२७८..१६६४

दि. ७/८/२०१५

अत्यंत महत्वाचे

प्रति,
प्राचार्य,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,
नांदेड.

विषय : मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे रॅगिंग प्रतिबंध करण्यासंदर्भात दिलेल्या निर्णयाची अमलबजावणी करण्याबाबत व अॅटी रॅगिंग मॉनिटरिंग कमिटीच्या झालेल्या १६ व्या बैठकीचे इतिवृत्त कार्यवाहीस्तव.

संदर्भ : १) शासन परिपत्रक क्रं.याचिका २०१०प्र/क्र.३२८ विशि-३ दि.४/६/२०१५.
२) शिक्षण संचालनालयाचे पत्र क्रं.युएनआय/(६२/१५)/रॅगिंग/विशि-१/७१००,
दि.१४/६/२०१५.

महोदय,

उपरोक्त विषयी आपणास मा.कुलगुरू महोदयांच्या आदेशान्वये कळविण्यात येते की, शासनाचे (संदर्भ क्रं.१) परिपत्रक सोबत जोडले आहे. रॅगिंग प्रतिबंधाची योग्य अमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीकोणातून एकूण नऊ सूचना दिल्या आहेत. सोबत जोडलेल्या परिपत्रकातील सूचनांप्रमाणे आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करून त्याचा अहवाल शासनास व संचालनालयास दि.२०/८/२०१५ पर्यंत सादर करण्यात यावा, व त्याची एक प्रत संचालक, विद्यार्थी कल्याण विभाग, स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ, नांदेड यांच्याकडे सादर करावी, ही विनंती.

स्वाक्ष/—
डॉ.राजेश्वर दुडूकनाळे
संचालक,
विद्यार्थी कल्याण विभाग.

प्रत महितीस्तव :

श्री.अजय दर्शनकार,सीस्टीम एक्सपर्ट, सदरील परिपत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर Circular Regarding Implementation of Anti Raging Monitoring Committee या शिर्षकाखाली विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावरील Home page मधील New/Circular-School, Administration सदराअंतर्गत प्रसिध्दिस देण्यात यावे.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१.

कसऱिचक कार्यालय
शा. रा. ती. म. विधा:बी
नाबिड-४३१६०६
2572
विधा:बी

Web: www.dhepune.gov.in

E-mail- vishi.dhepuen@nic.in

फोन नंबर- ०२०/ २६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७

फॅक्स नंबर- ०२०/२६११११५३,

क्रमांक- युएनआय/(६२/१५)/रॅगिंग/विशि-१ / 7100

दिनांक- १३/०७/२०१५

परिपत्रक-

14 JUL 2015

१. सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
२. सर्व कुलसचिव,
अकृषि विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

विषय - मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे रॅगिंग प्रतिबंध करण्यासंदर्भात दिलेल्या निर्णयाची
अमलबजावणी करण्याबाबत व अँटी रॅगिंग मॉनिटरिंग कमिटीच्या झालेल्या १६ व्या
बैठकीचे इतिवृत्त कार्यवाहीस्तव.

संदर्भ - १. शासन परिपत्रक क्र. याचिका २०१०/क्र.३२८/विशि-३ दिनांक- ४ जून, २०१५.

२. शासन पत्र व सहपत्रे क्र. संकीर्ण २०१५/प्र.क्र.२८४/विशि-३ दिनांक-

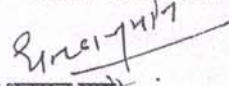
२५.५.२०१५

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भिय पत्रान्वये आपणास कळविण्यात येते की, रॅगिंग प्रतिबंध संदर्भात मा. सर्वोच्च
न्यायालयाने दि. १८ मे, २००७ रोजी दिलेले निर्देशान्वये दिलेल्या सूचनांची कडक अमलबजावणी करण्याबाबत यापूर्वी
आपणास शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२००५/(२३८/०५)/विशि-१ दिनांक- २७.०७.२००७ अन्वये कळविण्यात आलेले
आहे.

शासनाने संदर्भ क्रमांक-१ च्या परिपत्रकाद्वारे (सोबत जोडले आहे.) रॅगिंग प्रतिबंधाची योग्य अमलबजावणी होण्याच्या
दृष्टीकोणातून एकूण नऊ सूचना दिल्या आहेत. सदर सूचनांप्रमाणे आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी.

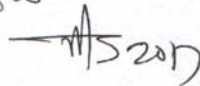
तसेच शासनाने संदर्भ क्रमांक-२ चे पत्र व सहपत्रान्वये सादर केलेल्या अँटी रॅगिंग मॉनिटरिंग कमिटीच्या झालेल्या १६
व्या बैठकीचे इतिवृत्ताप्रमाणे आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी.

रॅगिंगमुळे विद्यार्थ्यांचे मानसिक स्वास्थ्य खराब होण्याच्या व त्यातून विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान तर होतेच परंतु
आत्महत्येसारख्या घटना ही घडू शकतात सदर बाब ही अत्यंत गंभीर स्वरूपाची असल्यामुळे उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भिय
पत्रांच्या अनुषंगाने आपल्याद्वारे तात्काळ कार्यवाही करण्यात येऊन त्याचा अहवाल शासनास व संचालनालयास सादर
करण्यात यावा.

(डॉ. धनराज मामे)

शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण),
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

BCUD 1087 1DSW

मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे रॅगिंग प्रतिबंध
करण्यासंदर्भात दिलेल्या निर्णयाची
अमंलबजावणी करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन परिपत्रक क्र. याचिका २०१०प्र/.क्र.३२८/विशि-३

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०००३२.

दिनांक: ०४ जून, २०१५.

वाचा:- १.केरळ विद्यापीठ विरुद्ध कौन्सिल,प्रिन्सिपॉल्स,कॉलेजेस,केरळा अॅन्ड इतर या स्पेशल

लिह्व अपिल (CIVIL) क्रमांक २४२९५/२००४ मध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले

दिनांक १६ मे २००७ चे अंतरिम आदेश

२.रॅगिंग प्रतिबंध संदर्भात मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.१८ मे २००७ रोजी दिलेले निर्देश

३.शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण -२००५/(२३८/०५)/विशि-१, दि.१८.०७.२००७

४.मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे सी.ए.क्रमांक ८८७/२००९ मधील आदेश दि.२२.०६.२००९

५.मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे जनहित याचिका क्र.१७२/२०१० मधील आदेश

दि.२७.०२.२०१५

परिपत्रक:-

शालेय स्तरावरून महाविद्यालयात प्रवेश घेणा-या नवीन विद्यार्थ्यांचे , विशेषतः अन्य गावातून आलेल्या विद्यार्थ्यांचे त्यांचेपेक्षा वरील वर्गातील विद्यार्थ्यांकडून होत असलेल्या रॅगिंगमुळे मानसिक स्वारथ खराब होण्याच्या वारंवार घटना घडतात. अशा घटनांमुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान तर होतेच परंतु आत्महत्येसारख्या घटनाही घडू शकतात.

वरील बाबींचा सर्वकष विचार करून मा.सर्वोच्च न्यायालयाने संदर्भ क्र.२ अन्वये दिलेल्या सूचनांची कडक अमंलबजावणी करण्याबाबत शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण -२००५/(२३८/०५)/विशि-१, दि.१८.०७.२००७ अन्वये सर्व संबंधित विभाग, संचालक, सहसंचालक, सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरु,कुलसचिव,शालेय शिक्षण विभाग,वैद्यकीय शिक्षण विभाग,कृषी शिक्षण विभाग यांना सूचना देण्यात आल्या होत्या.

या परिपत्रकाद्वारे सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, रॅगिंग प्रतिबंधाची योग्य अमंलबजावणी होण्याच्या दृष्टीकोनातून खालील सूचनांची काटेकोरपणे अमंलबजावणी करावी.

१. रॅगिंग सारख्या गुन्हाची पुनरावृत्ती होऊ नये म्हणून देण्यात येणारी शिक्षा कडक असावी, जेणे करून इतरांना दहशत बसेल.
२. रॅगिंगच्या प्रत्येक घटनेमध्ये संस्था स्तरावर करण्यात आलेली कार्यवाई जर संबंधित विद्यार्थ्याला (Victim) किंवा संस्थेच्या प्रमुखाला समाधानकारक वाटत नसेल तर

- कोणताही अपवाद न करता संस्थेच्या प्राधिका-यांनी स्थानिक पोलिसांकडे F.I.R. दाखल करावा.बत्ती पडलेल्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांना पोलिसांमध्ये परस्पर F.I.R. दाखल करावायाचा असला तरीही संस्थेच्या प्राधिका-यांनी F.I.R. दाखल करणे आवश्यक राहिल.
३. शैक्षणिक संस्थेकडून प्रवेशासाठी छापलेल्या पुस्तिकेमध्ये (Prospectus) असे स्पष्टपणे नमूद करावे की, प्रवेशासाठी येणारा विद्यार्थी यापूर्वी रॅगिंग करण्यामध्ये गुंतलेला असेल तर त्याला प्रवेश नाकारण्यात येईल वा प्रवेश दिल्यानंतरही असे निदर्शनास आले की, सदर विद्यार्थी रॅगिंग करण्यामध्ये गुंतलेला होता तर त्याला निष्काशित करण्यात येईल.
 ४. संबंधित संस्थेचे प्राधिकारी आणि कार्यकर्ते यांची रॅगिंगला प्रतिबंध करण्याची सामुदायिक जबाबदारी राहिल. शैक्षणिक संस्थेने रॅगिंगला प्रतिबंध करण्याची परिणामकारक उपाययोजना केली किंवा नाही याची शासनाला तपासणी करता येईल आणि जर यामध्ये त्यांना योग्य ती कार्यवाही केली नसेल तर शासनाकडून अनुदान नाकारण्यासारखी कारवाई केली जावू शकेल.
 ५. शैक्षणिक संस्थांनी रॅगिंगला प्रतिबंध समित्या आणि पथके तातडीने स्थापन करतील मा.सर्वोच्च न्यायालयाने तातडीने अमंलबजावणी केली आहे की नाही, हे पाहण्याचे काम सदर समित्या आणि पथकाचे राहिल. मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशाप्रमाणे शिफारशीची अमंलबजावणी होत नसेल तर समित्यांनी ही बाब मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशनास आणण्यात यावी .
 ६. महाविद्यालय/ शैक्षणिक संस्थेत/वसतिगृह प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर प्राचार्य/गृहप्रमुख/संचालक हे नव्या व जुन्या विद्यार्थ्यांची सभा घेऊन रॅगिंगला प्रतिबंधाबाबत दिशा निर्देश द्यावेत व कडक शिक्षेबाबत पुर्व कल्पना विद्यार्थ्यांना द्यावी.
 ७. वसतिगृहात नव्या व जुन्या विद्यार्थ्यांची राहण्याची व्यवस्था वेगवेगळ्या इमारतीत असावी. तसे शक्य नसल्यास, वसतिगृह प्रमुखाने रॅगिंगला प्रतिबंधाबाबत विशेष दक्षता घ्यावी.
 ८. रॅगिंग तक्रार रजिस्टर प्रत्येक महाविद्यालय/ संस्था/वसतिगृहात ठेवण्यात यावे.
 ९. महाविद्यालय/ संस्था/वसतिगृहा मध्ये रॅगिंगला प्रतिबंधात्मक माहिती देणारा फलक असावा. ज्यामध्ये शिक्षेचे स्वरूप, होऊ शकणारी कडक कारवाई, अँटी रॅगिंग समितीच्या पदाधिका-यांची नावे भ्रमणध्वनी क्रमांक नमूद असावा.

तरी सर्व संबंधिताना कळविण्यात येते की, मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशांची तातडीने अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने सदर परिपत्रक व मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था यांच्या निदर्शनास आणावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०६०५११११५७७०८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षिकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Siddharth
Rambhau
Kharat**

Digitally signed by Siddharth
Rambhau Kharat
DN: c=IN, o=Government Of
Maharashtra, ou=Deputy
Secretary, postalCode=400032,
st=Maharashtra, cn=Siddharth
Rambhau Kharat
Date: 2015.06.08 14:49:16 +05'30'

(सिध्दार्थ खरात)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२. सर्व विभागीय सहसंचालक(उच्च शिक्षण).
३. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठ.
४. गृहविभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. संचालक, (तंत्र शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
७. सर्व शासकीय तंत्र शिक्षण महाविद्यालये व संस्था संचालक, तंत्र शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे मार्फत)
८. सर्व विभागीय सहसंचालक तंत्र शिक्षण
९. वैद्यकीय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण अणि संशोधन महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-०९
११. कृषि व प.वु म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. निवड नस्ती (विशि-१)

